

SĂMĂNĂTORUL

Redactor responsabil:
Dr. ENEA POPA
Redacția: Str. Petru Maior No. 7.
Administrația: Str. Gh. Coșbuc, 34

Foaie culturală-politică. Apare
săptămânal sub conducerea
unui comitet

ABONAMENTUL:
Pe an . . . . . 100 Lei
Pe 1/2 an . . . . . 50 Lei
Pe 1/4 an . . . . . 25 Lei

Chemarea

pastră a tuturoră este, să ne înșirăm
tr'o puternică și insuflețită linie
e bătaie în ră durile partidului na-
tional, ca prin acțiunea noastră să
lim guvernul de azi să plece odată
la cărma țării, căci din zi ce merge
așa e tot mai grea și ne apropiem
de prăpastie. Azi numai puținii libe-
ri și codița lor, averescanii, cari mai
ot trage câștiguri grase din această
gvernare, se mai impacă cu felul
m guvernează liberalii țara. Ceilalți
tățeni, chiar cei neînscși în parti-
d național și țărănesc, sunt adânc
ahnți și revoltați împotriva guver-
nului liberal, împotriva silniciilor și
spotismului partidului liberal, care
caută decât căpătuirea puținilor
berali și a codițelor averescane, cari
eră pe ascuns și mână'n mână cu
beralii, spre a-și asigura cumva ve-
rea la guvern.

Liberalii, de când sunt la guvern,
caută să facă toate legile spre
nele partidului lor și nu spre binele
tregului popor. După cum înșiși
verescanii o spun, (vezi gazeta Tri-
na din Oradea) guvernarea liberală
fost stăpânirea imorală a vechiului
gat asupra provinciilor alipite. A fost
zicem noi — stăpânirea și exploa-
rea imorală a provinciilor alipite din
arta băncilor liberale. Și această stăpâ-
re și exploatare imorală a fost ajutată
susținută de averescanii în frunte cu
Goga, omul dlui Bratianu.

Liberalii cu averescanii în compli-
tate au făcut și fac o nătăngă po-
lică de interese de partid și de in-
rese exclusiv personale.

Crezul politic al partidului național
te, că nu trebuie să căpătuiem pe
lice căi pe partizanii din partid, cari
au alt merit, decât de-a fi adus ser-
cii electorale partidului mai pre sus
e foloasele țării întregi, nu trebuie
facem legi pentru înăritrea parti-
ului, ci legi bune pentru toți cetățenii
es'ei țării; nu trebuie să facem o
llicită de câștig personal, ci de câștig
entru întreaga țară, și că mari e ne-
bi ale țării nu trebuiesc judecate după
teresul nostru mărunț personal, ci
apă marile interese ale țării.

Dacă această este, în mare, crezul
artidului nostru național, atunci să
e înțrânim marea mulțime a alegă-
rilor în jurul acestui partid de bine,
nemarea vremii e să sprijinim acest
artid în lupta împotriva guvernului
beral, care nu mai poate fi suferit.
să luptăm și împotriva ajungerei
guvern a averescanilor, cari vor
uce mai departe munca liberalilor.

Dacă suntem conștienți de datoriile
pastre, guvernarea liberală nu mai
ate dăinui mult și vom face să
ungă la guvern partidele național și
rănesc, cari vor da un guvern pu-
rnic spre binele țării.

1. Pol.

Fală și fapte.

De Dr. Eugeniu Nicoară.

Ne place așa de mult să ne fălim
și să ne mândrim cu originea noastră
latină. Ne cade așa de bine când au-
zim că ni se spune a fi nepoții Roma-
nilor cei mari de la Roma, care a fost
stăpâna lumii. La auzul acestor cu-
vinte ne cuprinde un simțământ plin
de tresăriri, parcă inima ne bate mai
iute și mai puternic, parcă simțim că
trebuie să ne ridicăm fruntea cu ne-
spus curaj către cer. Da, așa este.
Acestea sunt toate foarte frumoase și
adevărate.

Dar atunci când te mândrești cu
ceva, trebuie ca înfrădevar să ai in-
sușirile acelea pe cari îți intemeiezi
mândria.

Când te fălești cu ceva trebuie ne-
apărat să fii vrednic de fala pe care
ți-o crezi. Altfel poți zice: „fală goală:
traistă ușoară.”

Așa și noi, dacă ne place să ne nu-
mim nepoții Romanilor, trebuie să și
fim urmașii lor vrednici, trebuie să ne
apropiem — prin faptele noastre mari,
bune și curate, de mărima faptelor
lor, de înțelepciunea lor și de hărnicia
lor.

Să vedem puțin cum erau străbunii
noștri Romani și cum suntem noi, ne-
poții lor, de la porțile Orientului.

Să vedem cu ce ne apropiem de ei
și în ce, nici nu ne putem asemăna
cu ei. Vorbim multe cuvinte, chiar cum
le vorbeau ei.

Aici ne apropiem de ei. Om, femeie,
apă, pâine, vaca, capra, leu, precum și
altele le spuneau și ei ca noi, sau
aproape ca noi.

Romanii erau popor viteaz, război-
nic, au bătut toate celelalte popoare

Viteji suntem și noi Români. Brațul
ostașilor români l'au simțit în veacu-
rile trecute toate popoarele streine, cari
au căutat să ne răpească avutul nostru
scump: legea limba și țara.

Așa dar și prin vitejie am dat dovadă
că suntem nepoți vrednici ai Romanilor

ne învinși. Nu încapă nici o indoială
că vom fi gata să ne apărăm aceste
comori mari și în viitor, dar astăzi
avem de a lupta cu alte arme, cari nu
bubuie ca tunurile, totuși se sperie
dușmanii de ele, nu trosnesc, dar to-
tuși poți învinge. Toată lumea este
setoasă de pace, de bună înțelegere
între neamuri și de iubire imprumutată.

Astăzi nimeni nu cere să avem arma
la umăr, dar se cere atât mai mult să
luptăm cu aceiaș vitejie pe câmpul de
bătălie al intunericului, al neștiinței și
al păcatului, unindu-ne toți oamenii,
din toate locurile, pentru înfrângerea
acestor dușmani. Contra acestora au
luptat și Romanii.

Suntem datori să luptăm și noi!

Romanii aveau școli vestite și învă-
țați mari cari stau și astăzi la înălți-
mele cele mai mari, unde nu s'a apro-
piat încă nimeni. Școli începem să
zidim, să clădim și noi, și avem nă-
dejdea, că din ele vor eși oameni aleși
cari să se apropie de filozofii străbu-
nilor noștri.

Romanii aveau biserici, cari stau în
multe locuri și astăzi după două mii
de ani. — Noi până acum ne închi-
nam în bisericuțe mici din lemn, în
cari sufla vântul și intra ploaia și care
nu țineau doar decât din tată în fiu.

Astăzi se zidesc biserici de piatră în
toate satele noastre. Acestea vor vesti
și peste sute de ani urmașilor noștri,
că noi ne-am dat silința să ne apro-
piem și pe aceasta cale de străbunii
noștri Romani.

Romanii aveau orașe frumoase, îngri-
jite bine. Noi încă avem orașe, dar
numai frumoase și îngrijite, nu se pot
numi.

Satele romanilor erau făcute după
anumite reguli și forme. Satele noastre
n'au nici o formă și nici o regulă.

(Va urma)

La beutura bună,

mulți voinici s'adună, era singura gân-
dire scrisă românește înainte de unire
pe tablele dela cărciume, unde se mai
vedea și chipul unui țaran îmbrăcat
în port național. Toate estea pentru
a atrage înlăuntru pe cei cari toarnă
din greu pe valea gâtului. N'am mai
văzut tablele cu scrisoarea de mai sus,
a rămas însă strânsura voinicilor...

Aci vreau să întru. Un fum gros cât
un nor. La o masă hârbuită un om cu
luleaua în gură, puflăie ca o locomotivă.
Nasul roșu îl arată că a cheltuit mult
până l'a văzut așa. În jurul lui sunt
oameni de toate vârstele și vorbesc
nimicuri ca'n locuri de acestea. Toți
așteaptă ca cel cu nasul roșu, Gavri-
ilă, să mai treacă sficla și pe la ei,
că doar afară plouă, s'a gătat cu se-

mănatul și mai sunt ele și alte pricini
bune de taifas.

Se'nserase deabinele. Beutura mergea
strună, ca apa la iezătură. Nici unul
nu se mișcase din loc, doar atâta cât
să-și oblească șoldurile sau să facă
loc noilor veniți. Scârțâitul șuerător al
ușii și lătratul cânelui cobeau a rău.
Voinicii beau și chiuiau.

Acasă femei uscățive adunate de
umeri parcă au purtat pietre de moară
în spate, așteptau înzădar cu mâncarea
pe bărbații lor. Casele, grajdurile și
cotețele stau cu acoperișele plecate
vrând să-și ascundă fața în pământ
de rușinea stăpânilor. O vacă cu capul
mai mare decât trupul și un cal în-
pletcit de-i puteai acăța traista în
solduri și sfârma cucuruz pe spinare

erau averea lui Gavrilă și și acestea
căpătate dela un văr de treabă. Să
crepa de ziuă, când o lovitură în ușa
tindei și câteva bolborosături o deș-
teptară pe femeia, care abea ațipise.
Se deșteptase și copii. Unul cu un
cap cât o găleată și cu picioare ca de
ciară, se țivlea după mamăsa. Se spe-
riase săracul. Vai și amar, plânset,
bocete, copii sluți și blesteme în casă,
jale și sărăcie în ogradă, erau lucruri-
rile pe cari le aflau voinicii cu câteva
săptămâni înainte.

Cu faptele rele nu mergi departe.
Așa și cu beutura, îi drept că trăiești,
vorbă, că un domn, dar mori ca un
câine. Gavril făcuse beat în cărciumă
un târg rău, i-s-au vândut toate și
casa. Mai avea încă, ceva cu care
să-și lungească amarul zilelor, că de
lucrat nu putea, era prea bătrân — o
traistă. Că ia în spate și cu o bătă
în mână a pornit pe drumul spinos al
cerșitului. La porți se oprea și cu glas
tremuretor cânta:

Arde-mi-te-ăr focul minte
Dacă n-ai fost mai-nainte.
Acum iești,
Nu-mi trebuiești,

ce folos, că te am, când nu sunt om
ci putregai. Ceialalți fărtați alui Gavril
încă au ajuns rău.

Dragi săteni, D-Voastră știți multe
întâmplări despre urmările rele ale be-
ției. Învățați din ele. Feriți-vă de a
vă bea mintea și averea.

(s.)

Alegerile comunale.

Cu toate că din partea guvernului
s'a vestit mereu, că alegerile comunale
nu se vor ținea, — totuș organizarea
acestor alegeri se pregătește în taină.
De-o parte liberalii așteaptă concen-
trarea tuturor listelor de alegători ca
să cumpănească rezultatul la care se
pot aștepta, de altă parte se spune că
Dl Bratianu se teme de unirea parti-
dului național cu cel țărănesc și de-
aceia nu voește să se știe vremea când
se vor ținea aceste alegeri. Datorința
tuturor comunelor noastre este ca
să se organizeze bine în vederea aceș-
tor alegeri și să se înțeleagă asupra
frunțașilor și oamenilor vrednici cari
vor fi aleși să conducă comuna. Fiecare
comună își alege 9 membri în consi-
liu și 3 suplinitori, cari știu scrie și
celi — pe o listă care va fi prezen-
tată la judecătorie. Semnul care trebuie
să stee în fruntea acestei liste îl vom
vesti la vremea sa.

Liberalii și mai ales averescanii își
pun multă încredere în unguri cu cari
sunt înțeleși prin pactul dela Ciucea
— și nădășduesc, că dacă nu vor putea
să câștige cu comunele românești —
vor isbândi cu comunele ungurești, —
așa cum au făcut-o cu ocazia alegerii
pentru camerele agricole. Dar se vede,
că generalul Averescu și Dl. Goga
— cari au făcut învoiala cu Ungurii
la Ciucea — nu s'au ținut de promi-

siunile lor așa că partidul maghiar a făcut de știre, că alegerile comunale le face deschilinit de dă și.

Partidul maghiar voiește să se întâlnească mai înainte cu celelalte minorități — făcând înțelegerea interminoritară — pentru ca să-îe conducerea mai ales în orașe fără Români. Averscanii văzându-se părășiți — de toți, se umilesc până acolo — că sunt în stare să primească ori ce condițiuni cerute de Unguri.

Noi — statornici în politica noastră națională — ne vom păstra demnitatea ce ni se cuvine ca popor conducător în statul nostru, oferind minorităților garanția programului dela Alba-Iulia, care le asigură dezvoltarea etnică în măsura cea mai largă.

Știri mărunte.

Iubiții noștri cetitori sunt rugați, cu toată stăruința, să binevoiască a ne plăti abonamentul.

Plata se face la dl Gheorghe Maior, șef contabil, și la dl avocat Dr. Alex. Ceușianu.

Din multe comune ne-au sosit plângeri, că foaia noastră n'o primesc regulat iubiții noștri cetitori.

Ne-am dat seama dela început, că foaia noastră va întâmpina multe piedeci în drumul spre satele noastre, căci vezi Doamne! nu suntem oameni de-ai puterii.

Ținem să facem cunoscut, că foaia se trimite regulat, în fiecare Joi, tuturor aceloră cărora li-se trimisese numărul 1-2 al foii, precum și aceloră cari s'au abonat mai târziu. Să se reclame, deci, foaia săptămânal, la primării și secretariate și să ni-se aducă la cunoștință orice nereguli și întârzieri, ca să putem lua măsurile de cuviință pentru îndreptarea rețelilor.

Red. și Adm. „Sămănătorul“.

Dl. Dr. Iuliu Maniu, președintele partidului național, a fost primit în audiență de M. S. Regele. Timp de două ceasuri dl Maniu a expus M. Sale programul de guvernare al partidului național și țărănesc.

Despre fostul prefect al județului nostru, dl Victor Maior, gazetele aduc știri foarte rele. Se scrie că dl f. prefect, prin fel și fel de învârteli, a ajuns să-și câștige o avere foarte mare în timpul cât a fost prefect, așa cum, spre nenorocirea acestei țări, o fac mulți prefecti și alți slujbași înalți și mai mici, cari privesc slujbele ce li-se încredințează ca niște moșii de pe cari ei trebuie să îmbogățească grabnic și fără muncă. Se spune că dl prefect a ajuns proprietar a vre-o 200 jugăre de pământ, care ar fi trebuit expropriat țărănilor. Și se mai scrie că dl prefect s'ar fi înscris și dsa pe listele de împroprietărire ale comunei Toplița rom. pentru loc de vilă, și la Sovata pentru loc de vilă pe timpul sezonului de baie. Dacă este adevărat atunci averea dlui f. prefect trebuie scormonită, ca să, nu prea pufăie în ea.

Guvernul are de gând să aducă în desbatere, în Camera deputaților, noua lege electorală, alcătuită și aceasta după calapodul liberal cu vâditul scop de-a da o lovitură votului obștesc, prin care mulțimea cetățenilor a fost chemată să ia parte și ea la conducerea

țării. Opoziția unită se va opune din toate puterile votării acestei legi reacționare.

La examenele de bacalaureat din toamnă aceasta dintre 30 președinți de comisiu numai unul singur a fost ardelean, dl. prof. N. Drăgan dela Univ. din Cluj. Aceasta e o jignire adusă profesorilor ardeleni.

Aflăm, că dl Romul Cătărig subvizor școlar, ar fi fost lipsit de acest oficiu. (Cauza ar fi răsunare politică averescano-liberală, care, amestecându-se în toate, murdărește și înveninează întreagă viața noastră publică.)

Se apropie ziua de 1 Decembrie, când ar fi bine și e de dorit, ca toate orașele și comunele să sărbătorească după cuviință, amintirea zilei de 1 Decembrie 1918, când s'a proclamat unirea pe veci a Ardealului cu vechiul regat, realizându-se astfel idealul nostru național.

În orașul nostru chiar în această zi „Extenziunea universitară din Cluj își începe ciclul conferințelor prin dl profesor universitar Virgil I. Bărbat, Subiectul conferinței dlui prof. Bărbat este: **Unde începe viitorul neamului.**

Duminecă în 8 Nov. a decedat, în urma unor grele suferințe, harnicul conducător al cărților funduare dela Judecătoria din Reghin, Gheorghe Moldovan. În mormântarea a avut loc în ziua de 10 Nov. c. La înmormântare a luat parte public numeros și corpul judecătorilor și al funcționarilor dela Judecătoria. Păr. protopop Arifon Popa a rostit o frumoasă cuvântare funebrelă, arătând meritele decedatului. La mormânt a vorbit, din partea Judecătoriei, dl judecător Gh. Drîșcu.

În săptămâna trecută a decedat (murit) în Dedă secretarul Iosif Finciu.

Prea Ven. Ordinariat din Blaj a numit de paroh în comuna Suseni pe păr. Alexandru Circa.

Taxele notarilor publici au fost ridicare cu 50%.

Parchetul Tribunalului Miercurea Ciuc a deschis acțiune publică împotriva fostului prefect liberal al acestui județ, precum și împotriva dlor trei deputați liberali, acuzați toți de furturi, falsuri și înșelăciuni.

Sâmbătă în 14 I. c. a avut loc deschiderea „Cercului intelectualilor români“ din Reghin. Mai pe larg în numărul viitor.

ANUNȚ.

Am onoare a face cunoscut, că am desființat asocierea cu D-nul Dr. Vasile Szimonisz și mi-am deschis Biroul meu avocațial separat în Reghin Piața Regele Ferdinand No. 28. (Clădirea Cassei de Economie S. A. din Reghinul-săsesc)

Cu toată stima

Dr. Oscar Dienesch
advocat.

ROMÂNIA. TRIBUNALUL T.-MUREȘ.
No. Pers. Jur. 1626/3 - 1925.

INCHEIRE.

Tribunalul Tg.-Mureș în înțel hotărârii adunării generale a fiuță dea II-a Societate de înmormântare din Reghinul-Săsesc în ziua de 28. Iulie 1925, ordonă înscrierea următoarelor modi-

ficări în Registrul Persoanelor juridice Tomul I. pagina 79.

Sunt aleși din nou: Cassier: Frederic Schön.

Articolii 4, 5, 12 și 23 din Statute au fost modificate; conform căror modificări, cari modifică însă nu formează obiectul înregistrării.

Târgu-Mureș, la 31 Iugust. 1925.

St. Leon s. s. consilier L. S. Grefier: G. Zajzon s. s.

No. 1833 exec. 1925

Publicație de licitație.

Subsemnatul executor judecătoresc prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 10129-1925. a judecătoriei de ocol Reghin în favorul reclamantului Frandez Nicolae repr. prin avocatul Dr. Sam. Fränkel pentru încassarea creanței de 7000 Lei și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 19 Nov. 1925. orele 3 m. la fața locului în Hodac unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară vite, mașină de amblătit în valoare de Lei 20.000.

În caz de nevoie și sub prețel de estimare.

Reghin, la 28 Octovvre 1925

Oliver Ghelan,

executor judecătoresc.

No. 1128 exec. 1925.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

Subsemnatul executor judecătoresc prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 6530—1925 a judecătoriei de ocol Reghin în favorul reclamantului Ioan Csög repr. prin avocatul Dr. M. Mendel pentru încassarea creanței de 500 lei și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 30 Novembrie 1925 orele 2 m. la fața locului în Reghin unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară mobilă de casă, sporu în vloare de lei. 15000.

În caz de nevoie și sub prețel de estimare.

Reghin, la 13 Novembrie 1925.

Oliver Ghean

execuror judecătoresc.

No. 1734. exec. 1925.

Publicație de licitație.

Subsemnatul executor judecătoresc prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 9658-1925. a judecătoriei de ocol Reghin în favorul reclamantului Nagy Áruház repr. prin avocatul Dr. Samuel Fränkel pentru încassara creanței de 1659 Lei și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 20 Noembrie 1925. orele 8 a. m. la fața locului în Reghin-sat unde se vinde prin licitațiune publică judiciară spirt, vin. vaci etc. în valoare de Lei

În caz de nevoie și sub prețel de estimare.

Reghin, la 28 Octombrie 1925.

Oliver Ghelan,

executor judecătoresc.

No. 1840 exec. 1925

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

Subsemnatul executor judecătoresc prin aceasta publică, că în baza deciziei No. G. 10128

1925. a judecătoriei de ocol Reghin în favorul reclamantului Butilea Todor I. Ilie repr. prin avocatul Dr. Sam. Fränkel pentru încassarea creanței de Lei 192 și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 19 Nov. 1925 orele 3 m. la fața locului în Hodac unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: vite în valoare de Lei 11.000.

În caz de nevoie și sub prețel de estimare.

Reghin, la 30 Oct 1925.

Oliver Ghelan,

executor judecătoresc.

No. 1255. exec. 1925.

Publicație de licitație.

Subsemnatul executor judecătoresc prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 7829-1925. a judecătoriei de ocol Reghin în favorul reclamantului Rozenbaum Paul reprezentat prin avocatul Dr. M. Mendel pentru încassarea creanței de 198 Lei — bani și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 30 Novembrie 1925. orele 9 m. la fața locului în Reghin — unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară brânză și mobilă de casă în valoare de 12.000 Lei

În caz de nevoie și sub prețel de estimare.

Reghin, la 13 Nov. 1925.

Oliver Ghelan,

executor judecătoresc.

No. 1921 exec. 1925.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE

Subsemnatul executor judecătoresc prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 9663-1925 a judecătoriei de ocol Reghin în favorul reclamantului Victor Kleinfeld repr. prin adv. Dr. Mendel pentru incas. creanței de 250 Lei acces. se fixează termen de licitație pe ziua 30 Novembrie 1925. orele 1 a. m. la fața locului în REGHIN unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară mobile de casă în val. L. 10.500

În caz de nevoie și sub prețel de estimare.

Reghin, la 13 Nov. 1925.

Oliver Ghelan

executor judecătoresc.

No. 2171 exec. 1925

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE

Subsemnatul executor judecătoresc prin aceasta publică, că în baza deciziei No. G. 113-1925 a judecătoriei de ocol Reghin în favorul reclamantului Glück Hermann repr. prin avocatul Dr Eugen Edelstein pentru încassarea creanței de Lei 174 și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 18 Nov. 1925 orele 6 m. la fața locului în Rușnița unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: fertru în valoare de Lei 150.000

În caz de nevoie și sub prețel de estimare.

Reghin, la 30 Oct. 1925.

Oliver Ghelan,

executor judecătoresc.

„Crema Fantasia“

este neintrecută, după a cărei întrebuințare pielea devine fină, catifelată, dispar toate necurătenile feței. Să poate comanda și prin postă dela Depozit pentru REGHIN și jur la

FARMACIA NEAGOS
TG.-MUREȘ, TELEFON No. 130.
FARMACIA MERA